

JUGOSLAVJANSKI STENOGRAF.

IZDAVATELJ I UREDNIK
ANT. J. BEZENŠEK.

Izdaje se vsaki mesec 20. dne.
Redakcija i administracija:
v Petrinjskeji ulici br. 365.

Stoji na celo leto 2 for. 50 n.,
na pol leta 1 for. 30 novč.
Rókopisi se ne vraćajo.

Stenografija i pedagogija.

II.

Misao jeste, koja luči čovjeka od kamena i drva.
Pascal.

Tlo, na kojem može jedino niknuti pravi intelekt i savršeni moral, je misaonost. To je istina jasna kao bieli dan. Tko bi se išao proti njoj dići, bio bi »impugnator veritatis agnitae«, — tko bi nju uzgajajuć prezirao, tomu bi zlokobni latentni crv, naime »contradictio in adjecto« podgrizivao životni korien svega postupka, — a eventualni rad i prividni uspjeh obojice logičnom bi se nuždom morao srušiti u prah, iz kojega je bio i uzet.

Zato i psihologija, koja s etikom sačinjava reć bi preduvjete iliti premise, iz kojih kao silogizam sliedi: pedagogija, — i koja sve tobožnje duševne moći zabacuje kao puke fikcije, jasno govori pedagogu, »a koncentrira sve svoje djelovanje u ognjištu duše, — u pomislih. Nestoji bo, da bi se diete rodilo s požudami, strastmi i osobitimi umnimi darovi, već su sve to komplicirani proizvodi raznih odnošaja medju pomišljaji i ćustvi, jesu proizvodi psihićne mehanike, te se dadu udešavati, kriepiti, u obće dadu se gojiti ili preinaćivati naukom i uzgojem. Nekakvu individualnu sposobnost donese diete doduše na sviet, ali pitanje o kvaliteti iste jedno je od najtežih u psihologiji; nu gotovo znanje istine i pravice, ćućenje ljepote i htienja dobrote, t. j. naobraženosti intelektualne, estetićne i moralne neima diete u zibci ležeće. Njegova individualna duša postane istom, a nije iz početka intelektualno i moralno biće. Absolutno podpuna istina, ljepota i dobrota nemože se podati pojedincu, jer tih ni cielo ćovječanstvo neima, niti će jih ikada imati. Ciela ta sadržina je ideal, kojemu se ćovječanstvo primiće sve više tim samo, da koljeno koljenu predaje svoje stećevine naććanjem.

Da pako nauk uzmogne uticati u cielu dušu djeteta, te mu ne samo intelekt usavršivati, nego takodjer estetičke i etičke ideje sijati u mlado srce, tomu treba da bude materijal naučni takav, da može djelovati na sve skupine pomisli djeteta, — nauk mora biti svestran — a kao takav mora imati svoj korijen u društvu i prirodi. Sve pomisli naime u djetetu nastaju samo na jednu od sljedećih dviju pobuda: jedna je okolina ljudska a druga je okolina prirodna. Onaj prvi izvor zove Herbart društvo, a ovaj drugi zove iskustvo u posebnom tom smislu. Ovo podaje djetetu neke zorove, neke obćenite pomisli o prirodninah, o prirodi; ali to je površno, nepodpuno. Društvo pako pobudjuje u djetetu čuti i hotnje prema ljudem, ali često surove i ružne. — Herbart veli: nauk neima drugih izhodišta no ta dva: iskustvo i društvo. Oboje ima nauk usavršivati. Ako je nauk razmaknuo iskustvo djeteta u poznavanje prirode i njezinih zakona, a nikle mu iz društva čuti i hotnje upilio do živa i tvorna prianjanja uz obće interese ljudske, pak to oboje spojio u vjeri, onda, samo onda izpunio je nauk odgojnu svoju zadaću. Oboje je potrebno: i utvrditi čute i hotnje prema ljudem i pomisli o prirodi pretvoriti u znanje. Prvo je doduše prieče, jer je prva dužnost čovjeka dobrota; ali i drugo je nužno, jerbo je potrebno za utvrdnu dobra: etičnost čovjeka naime strada, ako on u svojih nazorih o prirodi zalazi u praznovjerje, jer onda postane mistik i fanatik.

Svestrani dakle nauk je dvovrstan, jer ima samo dvie strane: ljudi i prirodu, ili tri, uzimljući treću u idealnoj kopči — u Bogu. Prva se strana može nazvati povjestnom a druga prirodoznanstvenom. U prvu ide ne samo povjestnica nego i jezikoslovje; u prirodoznanstvenu stranu pako ide osim prirodopisa i prirodoslovja još matematika, pomoćnica njihova.

Razne vještine kao: risanje, pjevanje, tjelovježba, malo ne sve imadu se podrediti jednoj od spomenutih strana a isto tako i stenografija, kako ćemo daljnjim razvitkom našega predmeta vidjeti.

M. Vamberger.

(Dalje.)

Debatno pismo.

(Dalje.)

2. Kraćenje predložnom slovkomipočetnimglasom korjena.

Ako ti se čini, da sama predložna slovka nije u stanju dotičnu rieč dovoljno označiti te

2. Kraćenje s predložno slovko in spočetnim korenovim glasom.

Ako se ti zdi, da sama predložna slovka nij v stanju dotično besedo dovoljno označiti,

svaku nejasnost odkloniti, to bilježi takodjer početni glas korjena, t. j. onaj (ili one) suglase, koji stoje pred samoglasom korjena.

S potpunim pouzdanjem može se upotriebiti ovaj način kraćenja onda, kad je početni glas korjena sastavljena konzonancija, — osobito ako je stapljanjem načinjena. Dakle n. pr.: *br, dr, kr, mr, tr, str, šv, tv, zv, pl*, i t. d. A naročito to biva kod rieči, u kojih se nalazi u korjenu *e*.

Po ovom načinu kraćenja daju se raztumačiti iz I. diela stenografije poznate stalne pokrate za sliedeće rieči, (ako se predložne slovke s vida puštaju): treba, to, blizu itd.

zabilježi tudi početni glas korenov, t. j. onega (ali one) soglase, ki stoje pred samoglasom korenovim.

S popolnim povzdanjem more se rabiti ta način kraćenja tedaj, kedar je početni glas korenov sestavljena konzonancija, — osobito ako je s stapljanjem napravljena. Torej n. pr.: *br, dr, kr, mr, str, šv, tv, zv, pl*, itd. A posebno se to godi pri besedah, v kterih se nahaja v korenu *e*.

Po tem načinu kraćenja dajo se raztolmačiti iz I. dela stenografije znane stalne pokrate za sledeće besede, (ako se predložne slovke ne vzamejo v obzir): treba, to, blizo itd.

Komorne sigle.

(Vidi priloga stranu 10.)

Carski kraljevski, centrum, defekt, dekret, depeša, diadem, Frankfurt, interjekcija, interpelacija; kompanija, kompliment, konsekvantno, konverzija, ministar, ministarstvo, objekt, okcident, parlamenat, referent (reforma), subjekt, subvencija.

(Primjere za cielu toč. 2. vidi u prilogu str. 10.)

Prevod primjera.

Neprestana vježba je svakomu stenografu neobhodno potrebna. Proti tomu nije se podnio prigovor. Ubogi ljudi su liepu subvenciju dobili. Ministar financija je danas svoje račune predložio. C. kralj. patent proglašen je dne 14. veljače.

3. Kraćenje početnim inu- tarnjim glasom korjena.

Ako misliš, da predložna slovka i početni glas nisu dovoljni za sasvim jasno označenje rieči, pridodaj jima jošte u nu-

(Primere za celo toč. 2. glej v prilogu str. 10.)

Prevod primerov.

Neprestana vežba je vsakemu stenografu potrebna. Proti temu nij se podnesel prigovor. Ubogi ljudje so lepo subvencijo dobili. Minister financij je danes svoje račune predložil. C. kr. patent proglašen je dne 14. februarja.

3. Kraćenje početnim ino- tranjim glasom korenovim.

Ako misliš, da predložna slovka i početni glas niso dovoljni za čisto jasno označenje besede, pridodaj njima še notra-

tarnji glas, t. j. samoglas korena, te ga ili s početnim suglasom stapljaj, ili ga u njem na simbolički način izrazi.

Nutarnji glas *e* neuzimlje se u tom pogledu u obzir, a o ostalim ćemo po redu razpravljati.

a) Početni glas s nutarnjim glasom *a*.

A omogući čitanje svakako, ako se na taj način staplja sa sastavljenim konzonancijama, kao što su n. pr.: *br, dr, pr, kr, tr, str, šv, pl*, itd.

Navedenim načinom pokraćivanja mogu se protumačiti sigle: kazati, kraj, laziti.

nji glas, t. j. korenov samoglas, ter ga ali s početnim soglasom stapljaj, ali ga v njem na simbolički način izrazi.

Notranji glas *e* nevzemlje se v tem pogledu v obzir, a o ostalih bodemo po redu razpravljali.

a) Početni glas s notranjim glasom *a*.

A omogoči čitanje vsakako, ako se na ta način staplja s sestavljenimi konzonancijami, kakor so n. pr.: *br, dr, pr, kr, tr, str, šv, pl*, itd.

Na navedeni način pokraćevanja morejo se raztolmačiti sigle: kazati, kraj, laziti.

Komorne sigle.

(Vidi priloga stranu 10.)

Abstraktno, anglobanka, deklamovati, departement, diamant, ekstrakt, Engleska, eskadrona, inkaso, instancija, kompakt, kontrakt (kontrast), re-
vanž, substrat.

(Primjere za toč. 3. a. vidi u prilogu str. 11.)

Prevod primjera.

Svi departementi nazivlju se po gorah i riekah. Dugo je nabrajao slavna djela Aleksandra Velikoga, a još nije mogao dovršiti. Ta stvar je svakomu poznata. Iz tako velike instance nije se moglo vidjeti, iz kakove substance je kip načinjen. Liebigov mesni ekstrakt je svim poznat.

b) Početni glas sa nutarnjim glasom *i*.

Mali i sriednji početni suglasi stavljaju se u svrhu simboliziranja samoglasa *i* tiesno polag predložne slovke u visinu, izuzam *di* i *vi*, s kojimi je u ovom slučaju i stapljanjem izraziti shodnije. Suglasi *š* i *ž* povuku se u visinu, nu kod ovih u ostalom uvijek zadostuje način kraćenja,

(Primere za toč. 3. a. glej v prilogu str. 11.)

Prevod primerov.

Svi departementi nazivljejo se po gorah i rekah. Dolgo je nabrajal slavna dela Aleksandra Velikega, a še nij mogel dovršiti. Ta stvar je vsakemu poznana. Iz tako velike instance nij se moglo videti, iz kakove substance je kip načinjen. Liebigov mesni ekstrakt je vsim poznan.

b) Početni glas s notranjim glasom *i*.

Mali i srednji početni soglasi stavljajo se v svrhu simboliziranja samoglasa *i* tesno poleg predložne slovke v višino, izvzemši *di* i *vi*, s kterimi je v tem slučaju i s stapljanjem izraziti shodnejše. Sglasi *š* i *ž* potegno se v višino, no pri teh sicer zmirom zadostuje način kra-

kako smo ga imali pod točkom 2. Suglas *n* neupotrebljuje se kod ovoga načina kraćenja. Sa *t, st, f, z i h* se samoglas *i* uvijek staplja.

Ako se neobaziremo na predložnu slovku, to spadaju amo iz I. diela sigle: bi, bio.

čjenja, kakor smo ga imeli pod toč. 2. Soglas *n* nerabi se pri tem načinu pokraćevanja. S *t, st, f, z i h* se samoglas *i* zmirom staplja.

Ako se ne obziramo na predložno slovko, spadajo simo iz I. dela sigle: bi, bil.

Komorne sigle.

(Vidi priloga stranu 10.)

Dinastija, financija, individuum, Tirolska.

Pojedine rieči.

Opisati, napisati, zapisati, odpisati, pripisati itd. Avizirati, definicija, deviza, edikt, indignirati, instinkt, kombinirati, konzistorij, kontrasignirati, modificirati, prototip, rektificirati, rezidirati (rezignirati.)

(Primjere za točku 3. b. vidi u prilogu str. 11.)

(Primere za toč. 3. b. glej v prilogu str. 11.)

Prevod primjera.

Italija leži južno od Tirolske. Dragi moj, tada je bila sila moj ministar financija. Ja mislim, da sam vam svoj položaj dovoljno opisao. List sam već pročitao. Na celom kontinentu nije skoro toliko samostana nego u Tirolskoj. To si velikim trudom dobio. Oko grada prostiru se nasipi.

c) Početni glas sa nutarnjim glasom *o* ili *oj*.

Ovaj slučaj biva navlastito ondje, gdje se vokal *o* staplja sa početnim glasom, kaošto: *bo, do, go, ho, ko, mo, no, lo, po, ro, vo, to, — boj, doj* itd.

Iz kraćenja rieči spadaju ovamo stalne pokrate za: hoće, tko, govoriti.

Prevod primerov.

Italija leži južno od Tirolske. Dragi moj, tedaj je bila sila moj minister financij. Jaz mislim, da sem vam svoj položaj dovoljno opisal. List sem vže pročitao. Na celem kontinentu nij skoro toliko samostanov nego v Tirolskej. To si velikim trudom dobil. Okoli grada prostiro se nasipi.

c) Početni glas s notranjim glasom *o* ali *oj*.

Ta slučaj rabi se posebno tam, kder se vokal *o* staplja s početnim glasom, kakor: *bo, do, go, ho, ko, mo, no, lo, po, ro, vo, to, — boj, doj* itd.

Iz kraćenja besedij spadajo simo stalne pokrate za: hoće, tko, govoriti.

Komorne sigle: Opozicija (oponirati), protokol.

Pojedine rieči.

Akordirati, alokucija, amortizacija, aprobirati, arondirati, disponirati, eksport (eksponirati), epoha, eskorta, ignorirati, konkordat, makrokozmos, mikrokozmos, ortodoksno, paradoksko, provocirati, renovirati, revolver (revolucija), uzrok.

(Primjere za točku 3. c. vidi u
prilogu str. 11.)

Eksport oružja je zabranjen. U Primorju živi narod hrvatski. Naš prijatelj nije došao k nam, jer je obolio. Ja toga nemogu dozvoliti. Jako lepo selo je izgorelo. Koliko si novaca potrošio? Bog ljubi one, koji su pobožni. Rimljani su svoje careve već za njihova života obožavali. Pedantni ljudi netrpe opozicije. Francuska revolucija načinila je novu epoku u povjesti europskoj. Kralj italjski je svoje kraljestvo povećao i arondirao. Zakonu mora se svaki pokoravati.

d) Početni glas sa nutarnjim glasom u.

Mali i sriednji suglasi stave se polag predložne slovke u nizinu, da se ovim načinom duboki glas u simbolizuje.

(Primere za toč. 3. c. glej v pri-
logu str. 11.)

Eksport oružja je zabranjen. V Primorju živi narod hrvatski. Naš prijatelj nij došel k nam, ker je obolel. Jaz tega ne morem dozvoliti. Jako lepo selo je izgorelo. Koliko si novcev potrošil? Bog ljubi one, koji so pobožni. Rimljani so svoje carje vže za njihova života obožavali. Pedantni ljudje ne trpe opozicije. Francoska revolucija načinila je novo epoho v povesti evropskeje. Kralj italjski je svoje kraljestvo povečal i arondiral. Zakonu mora se vsak pokoravati.

d) Početni glas z notarnjim glasom u.

Mali i srednji soglasi stavljajo se poleg predložne slovke nizko, da se na ta način globoki glas u simbolizira.

Komorne sigle: Deputacija, jus (justicija), kuća.

Pojedine rieči.

Abundancija, absurdno, adjunkt (adjutant), anulirati, deducirati, denunciirati, Habsburg, Hamburg, injuria, kondukt, konjunktura, konkurz, kurupejia, prenumerirati, prenumeracija.

(Primjere za točku 3. d. vidi u
prilogu str. 12.)

Prevod primjera.

Po mom mnijenju nije taj čovjek nikada propustio vršiti svoju dužnost. Njegov dobrotnik je žalibože poludio. Za mjesto adjunkta raspisan je konkurz. Koliko si dobio renumeracije. Kraj je dopustio, da deputacija izrazi svoje želje.

(Primere za toč. 3. d. glej v pri-
logu str. 12.)

Prevod primerov.

Po mojem mnieniu nij ta človek nikdar propustil vršiti svojo dolžnost. Njegov dobrotnik je žali bog poludil. Za mesto adjunkta raspisan je konkurz. Koliko si dobil renumeracije? Kralj je dopustil, da deputacija izrazi svoje želje.

(Dalje.)

Vojska in mir.

(Spisal S—c.)

Stenogram je na str. 4. „priloga“.

Kdor izmed onih vojakov, ki si vojaško kariero nij kot smoter postavil in svojim državljskim dolžnostim bolj kot mirni delavec, nego na bojnem polji zadostiti hoče, ne bode z veseljem onim možem pritrjeval, ki »večni mir« propagirajo. Rahel pravi: »Bode čas prišel, ko se bode narodni ponos tako jemal, kakor egoizem, in vojska kakor tepež«; a Hippel: »Vsaka zmotnjava ima svojo šolo, svoj auditorij; nijedna pa se ne more tako pobeliti, kakor ideja vojske. V istini, — pobeljen grob«. Kulturni historik Bukle morebiti najduhoviteji in najučeneji v svojej stroki, jemlje v svojej povesti angleske civilizacije prevago vojaškega elementa kot značajno znamenje, da je narod in čas še surov. Praktični Amerikanec Longfellow pa vsklikne: »Ako bi se le polovica tega, kar vojaštvo zajede, obrnolo za šolo, drugačen bi bil svet! Ne treba trdnjav, ne arzenalov, ne hrumenja vojske«.

Bodi temu kakor drago, ne bodem navedenih avtoritet preveč negiral; premajhen sem, in deklamoval sem nekda v belej suknji »robstvu železa« prav navdušeno te citate. Prav na tihem jih dostikrat za-se kličem v spomin; a sem Slovan, in kot takov moram izjemo delati.

Viharna furija je vojska; neusmiljeno divjá čez upe ratarja, neusmiljeno požiga delavnice delavca; in kdo šteje solze, koje vetrič nosi tje na krvavo planjavo ter jih kot roso spušča na bleda lica v boju palih? Kdo zna izračunati neizmerno škodo, koje zmagovalni kakor tudi pobiti narod narodno-gospodarstveno trpi? Najboljši narod, najboljše pleme je pobito ali pokvarjeno; najboljši najmočnejši delavci so v najboljih in najlepših letih v vojašnicah; polja i delavnice pa praznujo. Koliko sto milijona žuljavo pridelanih novcev požre vojskin aparat; koliko sto talentiranih mladih mož se dresira za pobijanje sobratov, — da, težko je vse te in še druge argumente ovreči!

In vendar »je vojska krepilno železna kopelj človečanstva«.

»Vojska je zakon naše duše, pogoj našega bitja; vojska je med narodi, kakor je v celej naravi ter v srcu človeškem«.

Dosti je naš vse preobračajoči čas tudi na vojaškem polju izboljšal. Nekdanjo surovo konskripcijo je zadavil, a občno brambo upeljal; in s tem nekoliko poljedeljstvu, obrtu in trgovini pomagal ter odvzel glavno moč despotizmu, koji si je mej 8—14 let vojačenja državljana strašen bič narodov iz državljana izpletel. Državljan hodi po treh letih zopet domu, pa on tudi kot vojak bar z jedno nogo v civilnem svetu stoji, in po treh letih se v kratkem času kasarnskega duha iznebi. On ima doma družino, in močna ga vez na dom veže. — Ne bo tako z lahka bezglavno sredstvo; na višji stališ se je postavil, države je brambovec. Al abstrahujmo

od vsega tega, — prostor mi ne dupuša dalje razprave — : vojska je krepilna kopel človeštva, in po Göthejevem Mefistu je kri prav posebna kapljica. — Posamezni ljudje in narodi se radi polemijo; ako je kolikaj kruha, pa se človek vleže na postelj in pravi: »dolce far niente.« To za posameznega in za narod nij dobro; stagnacija v vseh razmerah je nasledek temu, napredek in energično kulturno delo naroda nij mogoče. Prav lep primer take stagnacije smo mi Slovani, mi živi in mnogobrojni moll-pevci, moll-značaji in praktični zagovorniki večnega miru. Koliko lepšega bili bi mi vže dostigli, kakor smo, ako bi naš značaj bil bolj egoističen, bolj energičen in bolj bojevit. Naša sredovečna povest nam nikder ne kaže dolgotrajne vlastne vojaške organizacije, pač pa smo bili organizirani po drugih. Mi smo le ogristi med sabo, izvan naših mej nas ne briga svet. — V novejšej dobi je nekaj naših vlastnih pušk čuti. Tu doli v Hercegovini so do živega mučeni Slovani »dur« začeli peti in vse Slovanstvo, mirno svoje breme nesoče, je bistreje pogledalo po svetu. Rusi, najmočnejši Slovani, mirno so streljali volkove ter po saneh se vozarili; sedaj je vse živo, ter vidimo velike napore. Mnogo stanejo truda in novcev ti napor, a nič ne dé; — živci so se uvežbali za energično delo, človek, narod vraste v takih okolišnostih do velikana, — med življenjem in smrtjo je alternativa; kdor nič ne stavlja, nič ne dobi. In ako se narod takov jedankrat spodtakne, — koliko nauka. Germane so neki Rimljani začetkom dostikrat potolkli, potem pa prvi poslednje. Vojska je za nas Slavjane dakle krepilna kopelj; in Schiller veli: »Leben geht unter, damit frisches, neues Leben an seiner Stelle keime.« — Nasledki se nam bodo pokazali v par decenijah.

G l a s n i k.

Stenografija na gradjanskoj učioni u Sisku. Kako je bilo već dne 31. januara t. g. u službenih „Nar. Nov.“ javljeno, predaje g. ravnatelj gradjanske učione sisačke svojim učenicom dozvolom vis. vlade već dva mjeseca stenografiju bez svake nagrade. I kako ujedno nam slavno ravnateljstvo istoga zavoda piše, iznaša broj djaka učećih se stenografiju 22; od toga 14 djevojaka i 8 dječaka. Napredak da je posve povoljan, poimence u učenicih VII. i VIII. razreda. — Mi ovo poduzeće g. ravnatelja A. Čuvaja radostno pozdravljamo kao prvo te vrsti u Hrvatskoj; jerbo dosada se je stenografija jedino u Zagrebu na srednjih školah (na gimnaziji i realki) predavala, a na drugih zavodih, poimence na viših djevojačkih školah, toga predmeta dosada još nismo vidjeli, — premda bi bio isto tako na svojem mjestu, kaošto na srednjih školah. Nadamo se, da će se sada i u Zagrebu gospoda, koja sa školami upravljaju, u taj liepi primjer ugledati, te oko toga nastojati, da se čim prije stenografija uvede na dotičnih zavodih barem kao fakultativan predmet.

Listovnica administracije: G. N. Š. v Novem mestu: Za lani poslali ste 40 nvč. preveć; imate jih na dobro za letos. — G. F. K. u Oriovcu: Za god. 1877. dobijemo jošte 10 nvč. Izvolite adresirati direktno na administraciju „Jug. Sten.“, a ne više na knjižaru Muč. i Senftl. — J. K. v Vel. Laš. za lani dobimo še 10 nvč. — B. Bl. u Mrkop.: Isto tako još 10 nvč.

Tiska C. Albrecht u Zagrebu.

Prilog listu.

Br. 2.

Teč. III.

Molitva.

(S. Jenko.)

1. 1. 1.
 2. 2. 2.
 3. 3. 3.
 4. 4. 4.
 5. 5. 5.
 6. 6. 6.
 7. 7. 7.
 8. 8. 8.
 9. 9. 9.
 10. 10. 10.

1. 1. 1.
 2. 2. 2.
 3. 3. 3.
 4. 4. 4.
 5. 5. 5.
 6. 6. 6.
 7. 7. 7.
 8. 8. 8.
 9. 9. 9.
 10. 10. 10.

100-
 1 y y e l - v e t ' d e d f - 1 ° c e a
 c 5 e m 2 - b e p l - n d y ~ o t o b v s t
 1' a p (e e (= c')) - n x y o 2 -

К тої. 3, c).

100 2-
 n. y -

100 1-

n, v, v, y, n, w, - n, n, o, a,
 n, v, v, v, u, v, x, n, c, a

100-

n y p - , n g e b - n l ~ e y ~
 ' e - 1 p ~ e y - n o a - o - n ~ d y
 v p ~ n ° n - v ° c d e y b g e -
 w. y n - j c n l ~ n n , y s - v k
 ' c v b n , n - p n ° n -

К тої. 3, d).

100 2-

g, z, n -

100 1-

v, o, z, n, e, e, n, n, n, n,
 n, n, n, n, v -

$$n \sim \dots \sim n \text{ eff} - e \text{ eff}$$

$$n - \text{eff} - n - \text{eff} - e \text{ eff} - e \text{ eff}$$

$$e \text{ eff} - e \text{ eff} -$$

Razprava o slogu.

(Od Büffona.)

[0.1 x 1.5]

I have been thinking of you very much lately, and
 wondering how you are getting on. I hope you are
 well and happy. I have been very busy lately, but
 I have managed to find some time to write to you.
 I have been thinking of you very much lately, and
 wondering how you are getting on. I hope you are
 well and happy. I have been very busy lately, but
 I have managed to find some time to write to you.

5(-03) 'e(-ed) 'e 2 val 5-m3 b178 d
 n 0 p 2, a e i e l, d e n o f m-
 5 ap e l ' e a a l e m t. 0 r d f a p l
 m3 1 k 0 ' e s e e t s e l. f m e a 5 m
 s l ' o n e n 7 p e l ' e l d p. f ' e r m p p n
 e r o ' d e m n o p r e a, 7 n a p, e r 7
 1 o f a l a 7, a b o e l o n p p p e, 1 o
 d e l d p p, m a o, f o e t e r o f f, 5 p e l
 7-m n m m y e.

e a f a s - - - 2 ' k - - - m 2 - - -
 f l o m p n a - - - l e n o f f a r t e y l e
 e p p m f - - - m a n o - - - c i r e s a n i p p a o
 o f f a e, n o ' e l e m s l e t a t a t - l e b
 s l (s l) s l o b e z e m a p - b i n y p, m
 a e 2 q e m p e l u n m, m o l d e m m
 o l n y p t h a n f o p e n - N i a l e o l p, a l,
 1 a s l e l f. f a m o k a i a s l e - i e
 e a l e m m z e s s a l n a z a i (= 7), a ~
 m o - p e n o m e l a l e t e v i e - e y
 o - a p p m m o, d e a p p m y p p l o n
 o 7 (-m y) - d a l e m n o a n m a n o l, e z
 0 q, 7 o h k o m n d e b p - f f o a e
 f g e f i ' a d, m a r e z a c h a e n o

[illegible]

I hope you will be able to find
 out the cause of the trouble, and
 make the necessary repairs. I am
 sure you will be able to do so.
 I am, Sir, very respectfully,
 Your obedient servant,
 J. H. [Signature]

70 7p 4p, ed 12 12 12, 7p
 7p 12 12 12 12 12 12 12 12 12
 12 12 12 12 12 12 12 12 12
 12 12 12 12 12 12 12 12 12

(No. -)

Kulturno-historične stvari.

je na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na

na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na

na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na

na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na

na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na
 na na na na na na